

UGENS DESIGNOBJEKT Det bestik stikker ikke

Ved at droppe ideen om at 'designe' et bestik, men blot skabe noget, der er rart at holde på og nemt at bruge, er det lykkedes Christoffer Harlang at barsle med et helt perfekt bestik.

LARS HEDEBO OLSEN

Da jeg flyttede sammen med min kæreste, kom han anstigende med Arne Jacobsens AJ-bestik fra 1957. Jeg klappede i mine små hænder, for jeg synes, det er et af de pæneste bestik, der er tegnet i det 20. århundrede. Men det var før, jeg rigtig havde spist med det.

Alle delene i bestikket er super smalle, gafflens tænder er helt korte, og kniven ligner en lille, skarp sav. Det er skabt i både sølv og stål, og særligt i stål ligner det kirurgiske instrumenter, som tilmed er så lette, at de svæver i hånden. Da det blev lagt på bordene i restauranten på Hotel Royal, som også var tegnet af Jacobsen, bad folk om at få noget andet at spise med. De syntes, det var for specielt og måske også for moderne. Og det var moderne – det blev alt, hvad Arne Jacobsen rørte ved. Så moderne, at Stanley Kubrick lod astronauterne spise med bestikket i filmen 'Rumrejsen år 2001' i 1968.

Da jeg er inkarneret spaghettispiser,

VENLIGT. Professor på Kunstakademiets Arkitektskole Christoffer Harlang har skabt et bestik, der ifølge ham selv er noget af det mest krævende, han nogensinde har tegnet. Han har brugt år på at 3D-printe og rette bittesmå forskydninger, for at formen kunne blive helt rigtig. Foto: Brian Burchardt

fik jeg hurtigt en krise over min kærestes bestik. Tænderne på gafflen er for korte til, at man kan sno pastaen rundt om gafflen, før man skovler den ind i munden. Kniven er heller ikke optimal – i hvert fald ikke sammenlignet med det bestik, jeg havde liggende. Resultatet blev, at AJ røg ned i en skuffe og senere blev solgt, hvilket vi ikke har fortrudt.

Bestik er der nok af i verden, men det er svært at finde knive, gaffler og skeer, der fungerer. Man kan nemlig ikke se på et bestik, om det er godt, man skal have det i hånden og op til munden. Vægten skal være rigtig. Det må ikke være for tungt, men heller ikke for let. Sølvsmeden **Kay Bojesen** skabte adskillige bestik og gjorde en dyd ud af at fortælle, at et bestik skal være rart at bruge. En ske skal være rund, fordi munden er rund, sagde han tilbage i 1930'erne.

Han har stadig ret, og hans tanker lever i bedste velgående. I hvert fald hvis man tager det bestik i hånden, som professor på Kunstakademiets Arkitektskole Christoffer Harlang har skabt. Det har en perfekt størrelse i forhold til hånden, skeen har en god runding, og tænderne på gafflen er lange uden at virke morderiske.

Harlang har brugt al sin fritid på at designe bestikket, som han har skabt sammen med andre stykker brugsdesign – salt- og pebersæt, karafler og dørhåndtag. Han er gået efter at skabe et bestik, der er nærmest arketyrisk i sin grundform. Som ikke ser designet ud. Helt modsat Arne Jacobsen. Vi må håbe, det snart kan købes i butikkerne.

lars.hedebo@pol.dk

UGENS KIKSEDE DESIGN Stop den trolld

En lille trolld fra Limfjorden går som varmt brød hos isenkræmmeren. Den kan intet, og den er ikke særlig køn. Verden er af lave.

En lille trolld kan man da ikke have noget imod, tænker du måske, når du ser, at denne uges mest kiksede design er en Gjøltrolld i guld. Men jo, den trolld er altså kikset – særligt i en stor særudgave, hvor hele trollden er belagt i guld og koster 2.999 kroner. Den lille trolld på billede kan fås for 280 kroner i Inspiration, og det er måske ikke så dyrt for et lille monster.

Men helt ærligt: Er der seriøst nogen i hele verden, der synes, de Gjøltrolde er søde og så interessante, at man vil samle på dem?

Det går helt over min forstand, at sådan en lille masseproduceret ting kan

Pr-foto lars.hedebo@pol.dk

blive så populær, at den i dag udkommer i et hav af versioner.

Den første Gjøltrolld blev skabt af Thomas Dam, som boede i byen Gjøl ved Limfjorden. I begyndelsen var den skåret ud i træ, men med tiden kom den i andre materialer, farver, størrelser og med alskens frisurer. På verdensplan er trolldene blevet så populære, at de endog medvirkede i filmen 'Toy Story 3' og spillede hovedrollerne i filmen 'Trolls', der er skabt af amerikanske Dream Works, som i dag har rettighederne til Gjøltrollden.

Der er altså ingen grænser for Gjøltrolldens udbredelse, men fordi stort set alle trolldene har det samme ansigtsudtryk og den samme positur, bliver de uinteressante i længden. Man kan ikke foretage sig noget med dem, hvilket man i det mindste kan med Kay Bojesens abe, der er lige så eksponeret. Den kan man hænge op i armene eller dreje benene rundt på. Overskud fra salg af Gjøltrollden har i flere år givet pæne summer til Kræftens Bekæmpelse, og det er positivt. Men ellers kan man ikke sige noget godt om den trolld.

Så er der igen møbler ved Vesterport

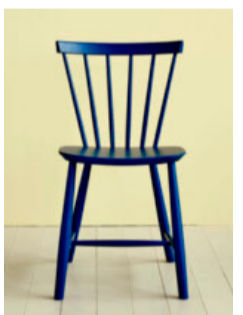
Møbler. Det er næsten historisk, når FDB Møbler nu slår dørene op for en møbelbutik i Trommesalen ved Vesterport i København. I gamle dage – det vil sige fra 1932 og mange år frem – var det lige der, at mekket for dansk design og brugskunst, Den Permanente, havde til huse. Og i mange år drev FDB Møbler butikker, hvor man gik hen, hvis man ville have arkitekttegnede møbler til fornuftige priser.

I 1980 lukkede FDB Møbler, som i en periode havde haft butikker mange steder i landet, og i 1981 lukkede Den Permanente.

Den Permanente er stadig lukket, men FDB Møbler er genopstået og trives nu i bedste velgående. Så godt, at man i løbet af de seneste år har åbnet fire butikker på Fyn og Sjælland, hvor man sælger klassikere af Børge Mogensen, Poul M. Volther, Jørgen Bækmark og mange flere.

I denne weekend er FDB Møbler så landet i hovedstaden og altså tæt på, hvor Den Permanente engang holdt til. Det er godt for møbelentusiaster, men også for Trommesalen, der trænger til nyt liv. Forhåbentlig følger andre designbutikker efter, så området kan genvinde sin status som stedet, hvor man finder ting af høj kvalitet.

lars.hedebo@pol.dk

Pr-foto